

Kultur för alla

Sammanfattning

I betänkandet behandlas 27 motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2012 som rör allas rätt till kultur. Detta handlar i vid mening om tillgängligheten till kultur och berör olika frågor såsom fysisk tillgänglighet och tillgänglighet via internet, men också i vilken mån kulturen belyser människors olika livsvillkor och erfarenheter.

Samtliga motionsyrkanden avstyrks. Motionsförslag om funktionshindersperspektiv inom kulturen avstyrks med hänvisning till regeringens strategi för genomförandet av funktionshinderspolitiken i Sverige 2011–2016 och det pågående projektet Handikaphistoria i kulturarvet. Förslag om jämställt kulturliv avstyrks med hänvisning till de jämställdhetspolitiska mål som fastställdes av riksdagen 2006 samt de riktade satsningarna till Statens historiska museer och Stiftelsen Svenska Filminstitutet och uppdragen till Statens musikverk och Myndigheten för kulturanalys.

Utskottet konstaterar att regeringen antagit en nationell strategi för perioden 2012–2015 för arbetet med att digitalisera, digitalt bevara och digitalt tillgängliggöra kulturarvsmaterial och kulturarvsinformation. Ett samordningssekretariat för det detta arbete har inrättats vid Riksarkivet – Digi-sam. Utskottet avstyrker därmed två motionsyrkanden om insatser för att öka den digitala tillgängligheten.

Motionsyrkanden om kulturella och kreativa näringar samt regional tillväxt avstyrks med hänvisning bl.a. till kultursamverkansmodellen och handlingsplanen för kulturella och kreativa näringar.

I betänkandet finns nio reservationer.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning	5
Utskottets överväganden	6
Den nationella kulturpolitiken – bakgrund	6
Funktionshindersperspektiv	6
Jämställt kulturliv	10
Kvinnohistoriskt museum	12
Hbtq-personer och kultur	14
Kultur och hälsa	15
Digital tillgänglighet till kulturen	17
Kulturella och kreativa näringar samt regional tillväxt	18
Umeå, Europas kulturhuvudstad 2014	22
Kultursamverkansmodellen	23
Reservationer	25
1. Funktionshinderades historia, punkt 1 (V)	25
2. Tillgänglighetsfrågor, punkt 2 (S)	26
3. Tillgänglighetsfrågor, punkt 2 (SD)	26
4. Jämställt kulturliv, punkt 3 (S)	27
5. Kultur och hälsa, punkt 6 (S)	28
6. Digital tillgänglighet till kulturen, punkt 7 (S)	29
7. Kulturella och kreativa näringar samt regional tillväxt, punkt 8 (S)	29
8. Kulturella och kreativa näringar samt regional tillväxt, punkt 8 (V)	30
9. Umeå, Europas kulturhuvudstad 2014, punkt 9 (S)	31
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	32
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2012	32

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Funktionshinderades historia

Riksdagen avslår motionerna

2012/13:Kr233 av Maria Lundqvist-Brömster (FP) yrkandena 1 och 2,

2012/13:Kr264 av Agneta Luttröpp (MP) yrkandena 1 och 2,

2012/13:Kr291 av Barbro Westerholm (FP) och

2012/13:Kr326 av Lars Ohly m.fl. (V) yrkandena 17 och 18.

Reservation 1 (V)

2. Tillgänglighetsfrågor

Riksdagen avslår motionerna

2012/13:Kr240 av Eva-Lena Jansson m.fl. (S) yrkande 2,

2012/13:Kr296 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 15 och

2012/13:Kr323 av Börje Vestlund (S).

Reservation 2 (S)

Reservation 3 (SD)

3. Jämställt kulturliv

Riksdagen avslår motion

2012/13:Kr320 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) yrkande 8.

Reservation 4 (S)

4. Kvinnohistoriskt museum

Riksdagen avslår motion

2012/13:Kr265 av Eva Lohman och Ann-Britt Åsebol (båda M).

5. Hbtq-personer och kultur

Riksdagen avslår motion

2012/13:Kr314 av Hannah Bergstedt m.fl. (S).

6. Kultur och hälsa

Riksdagen avslår motionerna

2012/13:Kr238 av Annika Eclund och Anders Andersson (båda KD) och

2012/13:Kr320 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) yrkande 22.

Reservation 5 (S)

7. Digital tillgänglighet till kulturen

Riksdagen avslår motionerna

2012/13:Kr249 av Monica Green (S) och

2012/13:Kr343 av Agneta Börjesson och Maria Ferm (båda MP).

Reservation 6 (S)

8. Kulturella och kreativa näringar samt regional tillväxt

Riksdagen avslår motionerna

2012/13:Kr201 av Anders Ahlgren (C),

2012/13:Kr227 av Eva Sonidsson och Kristina Nilsson (båda S),

2012/13:Kr228 av Lena Hallengren (S),

2012/13:Kr304 av Roza Güclü Hedin m.fl. (S),

2012/13:Kr320 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S)
yrkande 25,

2012/13:Kr326 av Lars Ohly m.fl. (V) yrkande 20 och

2012/13:N272 av Kent Persson m.fl. (V) yrkande 11.

Reservation 7 (S)

Reservation 8 (V)

9. Umeå, Europas kulturhuvudstad 2014

Riksdagen avslår motionerna

2012/13:Kr230 av Helén Pettersson i Umeå (S) och

2012/13:Kr320 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S)
yrkande 26.

Reservation 9 (S)

10. Kultursamverkansmodellen

Riksdagen avslår motion

2012/13:Kr237 av Åsa Torstensson (C).

Stockholm den 21 februari 2013

På kulturutskottets vägnar

Gunilla Carlsson i Hisings Backa

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Ulf Nilsson (FP), Cecilia Magnusson (M), Peter Johnsson (S), Göran Montan (M), Kerstin Engle (S), Gustaf Hoffstedt (M), Isak From (S), Amir Adan (M), Lars-Axel Nordell (KD), Margareta Larsson (SD), Ellen Juntti (M), Berit Högman (S), Rickard Nordin (C), Bengt Berg (V) och Désirée Liljevall (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta betänkande behandlar utskottet 27 motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2012 som rör allas rätt till kultur. Detta handlar i vid mening om tillgängligheten till kultur och berör olika frågor såsom fysisk tillgänglighet och tillgänglighet via internet, men också i vilken mån kulturen belyser människors olika livsvillkor och erfarenheter.

Utskottets överväganden

Den nationella kulturpolitiken – bakgrund

Utgångspunkten för den statliga kulturpolitiken är de nationella kulturpolitiska mål som riksdagen antog i december 2009.¹ Målen lyder:

Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling.

För att uppnå målen ska kulturpolitiken

- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor
- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse
- främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas
- främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan
- särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

Funktionshinderspektiv

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett antal motionsyrkanden om funktionshinderspektiv inom kulturpolitiken med hänvisning till det arbete som pågår med att dels skildra funktionshindrades historia, dels öka tillgängligheten till kultur.

Jämför reservationerna 1 (V), 2 (S) och 3 (SD).

Motionerna

I ett antal motionsyrkanden tas frågan om tillgången till kultur för personer med funktionsnedsättningar upp och framför allt i vilken mån funktionshindrades historia finns representerad i det gemensamma kulturarvet.

I kommittémotion 2012/13:Kr326 av Lars Ohly m.fl. (V) yrkandena 17 och 18 anför motionärerna att funktionshinderspektivt fortfarande är osynligt i dokument och uppdrag. När mångfalds- och mångkulturbegreppen diskuteras kan man indirekt uppfatta att funktionshinderspektivt borde ingå, men detta måste tydliggöras, anser motionärerna. Funktionshinderspektivt är inte bara en fråga om tillgänglighet. Det behövs också ett funktionshinderspektivt i synen på vad som samlas in, dokumenteras och visas på utställningar. Döva har ett eget språk och på många sätt en egen kultur som definitivt bör beskrivas under mångkulturbegreppet,

¹ Prop. 2009/10:3, bet. 2009/10:KrU5, rskr. 2009/10:145.

framhåller motionärerna, som föreslår att funktionshindersperspektivet ska ingå i mångfalds- och mångkulturbegreppen och att ett uppdrag bör ges till museisektorn om ett funktionshindersperspektiv i arbetet.

I partimotion 2012/13:Kr296 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 15 yrkas att befintliga åtgärder och projekt som syftar till att tillgängliggöra kultur för personer med funktionsnedsättningar bör stärkas och att nya projekt bör uppmuntras. Större vikt bör läggas vid att tillgängliggöra och säkerhetsanpassa kulturlokaler utifrån ett funktionshindersperspektiv. Vidare bör olika medier översättas till teckenspråk respektive punktskrift.

I motion 2012/13:Kr240 yrkande 2 begär Eva-Lena Jansson m.fl. (S) ett tillkännagivande om att kulturverksamhet på teckenspråk ska främjas. För att alla barn ska få möjlighet att aktivt ta del av kulturaktiviteter bör det, enligt motionärerna, säkerställas att hinder på grund av ekonomiska och sociala faktorer eller funktionsnedsättning undanröjs. Motionärerna anser att det alltför sällan skapas möjligheter för barn som är teckenspråkiga, döva och/eller har en hörselnedsättning att få ta del av kultur eller själva delta i kulturskapande på sitt eget språk.

Börje Vestlund (S) föreslår i motion 2012/13:Kr323 ett tillkännagivande till regeringen om anpassning av kulturlokaler för människor med dolda funktionshinder. Det är ett viktigt mål för kulturpolitiken att öka tillgängligheten till kulturen. Detta är också viktigt ur folkhälsosynpunkt, anför motionären, som pekar på att för att en kulturlokal ska vara tillgänglig för alla krävs att ventilationssystem och städning utförs på ett passande sätt så att personer med allergibesvär fritt kan vistas i lokalen. Det krävs också att alla kulturlokaler utrustas med hjälpmedel och att personalen utbildas för att klara akuta sjukdomssituationer.

Agneta Luttröpp (MP) föreslår i motion 2012/13:Kr264 yrkandena 1 och 2 tillkännagivanden om att ge uppdrag till museisektorn att beakta funktionshindersperspektivet samt att ge Forum för levande historia alternativt Nordiska museet i uppdrag att föreslå hur museerna i större utsträckning kan använda ett funktionshindersperspektiv i sin verksamhet.

Maria Lundqvist-Brömster (FP) föreslår i motion 2012/13:Kr233 yrkandena 1 och 2 tillkännagivanden om att funktionshindersperspektivet ska integreras i kulturarvspolitiken och att funktionshindersperspektivet ska ges samma uppmärksamhet som t.ex. det genusuppdrag som Statens historiska museer har fått.

Barbro Westerholm (FP) föreslår i motion 2012/13:Kr291 ett tillkännagivande om museernas roll när det gäller att synliggöra funktionshindrades liv och erfarenhet i sin verksamhet.

Bakgrund

Regeringen har antagit en strategi för genomförandet av funktionshinderspolitiken i Sverige 2011–2016. Syftet med strategin är att presentera politikens inriktning med konkreta mål för samhällets insatser samt för hur

resultaten ska följas upp under de kommande fem åren. På kulturområdet är Statens kulturråd och Riksantikvarieämbetet sektorsansvariga myndigheter med uppgift att vara samlande, stödjande och pådrivande i arbetet för att nå de funktionshinderspolitiska målen. Myndigheternas delmål går ut på att öka den fysiska tillgängligheten, öka tillgängligheten till information och öka tillgängligheten till innehållet i verksamheten.

För Kulturrådet gäller följande delmål:

- Samtliga kulturinstitutioner som får statsbidrag ska ha en handlingsplan för ökad tillgänglighet senast 2013.
- Samtliga kulturinstitutioner som får statsbidrag ska ha åtgärdat enkelt avhjälpna hinder senast 2016.
- Samtliga kulturinstitutioner som får statsbidrag ska ha webbplatser och e-tjänster som är tillgänglighetsanpassade senast 2016.

Det ska nämnas att Kulturrådet framhåller att det av de regionala kulturplaner som tas fram inom ramen för Kultursamverkansmodellen bör framgå hur landstingen eller regionerna arbetar för att uppnå de funktionshinderspolitiska målen inom kulturområdet.

Delmålet för Riksantikvarieämbetet är att myndigheten ska ha en föredömlig, samlande, stödjande och pådrivande position i arbetet med att genomföra funktionshinderspolitiken på nationell och regional nivå, så att personer med funktionsnedsättning, i rimlig omfattning, kan ha samma möjligheter att verka inom Riksantikvarieämbetets ansvarsområde och ha tillgång till Riksantikvarieämbetets tjänster. I den första återrapporten till Regeringskansliet, Kulturarv för alla 2011, konstaterar myndigheten att tillgängligheten fått en ökad betydelse inom kulturmiljöområdet under det senaste decenniet. Jämfört med museerna som generellt sett har kommit långt i sitt tillgänglighetsarbete behöver kulturmiljöområdet få en bättre överblick och kunskap om lämpliga tillgänglighetsåtgärder vid landets kulturmiljöer. Bland annat föreslår man initierande av forsknings- och utvecklingsprojekt med fokus på tillgänglighet inom kulturmiljösektorn.

Riksantikvarieämbetet och Naturvårdsverket har i samarbete med Myndigheten för handikappolitisk samordning (Handisam) och Öppen skärgård under 2012 utarbetat rapporten Att tillgängliggöra skyddade natur- och kulturområden. Rapporten ska vara ett stöd för planering och prioritering av tillgänglighetsåtgärder och ett praktiskt verktyg för genomförandet av åtgärderna.

Vidare bör nämnas att de myndigheter inom Kulturdepartementets ansvarsområde som har en publik verksamhet enligt regleringsbrevet för 2013 bl.a. ska redovisa de åtgärder som vidtagits för att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning.

Projektet Handikapphistoria i kulturarvet, Haiku, är ett treårigt samarbetsprojekt (2010–2013) mellan Stiftelsen Nordiska museet och Handikapphistoriska föreningen. Projektet finansieras av Allmänna arvsfonden. Projektet vill synliggöra hur historien sett ut och ser ut för personer med

funktionsnedsättning. Bland annat har man gjort enkätundersökningar till museer och funktionshindersrörelsen i syfte att ta reda på hur museerna arbetar med funktionshindersfrågorna i dag och vad som har gjorts tidigare. I rapporten Funktionshindersperspektiv på museernas arbete (september 2012) konstateras att erfarenheter från personer med funktionsnedsättning sällan skildras i utställningar på museer i Sverige. Delvis beror det på att frågor kring hur funktionshinder präglar livet inte varit aktuella när museerna dokumenterat händelser och samlat in föremål eller när utställningar producerats. Museerna har en större medvetenhet om funktionshinder när det handlar om tillgänglighet till lokaler, information och programverksamhet, än vad gäller innehållet i utställningarna. I museernas basutställningar är funktionshinder belysta enbart på några av specialmuseerna. Bland museernas tillfälliga utställningar finns det däremot en rad exempel på utställningar med funktionshinderstema. Det är dock ovanligt att dessa utställningar skildrar flera delar av livet samtidigt – t.ex. funktionsnedsättning och genus, eller funktionsnedsättning och klass.

I rapporten framhålls det vidare att museernas insatser för att vidga kulturarvet så att alla människors historia blir synliggjord är av avgörande betydelse för förståelsen av vårt samhälle. Resultatet visar på att museerna bör

- bättre synliggöra levnadsförhållandena för personer med funktionsnedsättning och samhällets synsätt och åtgärder ur ett historiskt och samtida perspektiv
- förbättra dokumentationen på området och skapa en bättre sökbarhet i samlingarna
- öka kunskapen om föremål relaterade till funktionshindrades liv och erfarenheter och synliggöra föremålen i sin kontext
- inkludera personer med funktionshinder innehållsmässigt i utställningar
- fortsätta att förbättra den fysiska tillgängligheten till byggnader och lokaler
- uppdatera informationen så att den når alla – det gäller både webbplatser och annan information
- öka medvetenheten och kunskaperna både om hinder i samhället och om funktionsnedsättningar; mer utbildning efterfrågas av experter och personer med egen erfarenhet av funktionsnedsättning.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill betona att kulturpolitikens uppgift är att stödja konstnärligt skapande i olika former, skapa förutsättningar för att bevara, tolka, tillgängliggöra och utveckla kulturlivet och att bidra till att människor i hela landet har möjlighet att ta del av ett rikt och mångsidigt kulturutbud. Kulturpolitiken ska medverka till att kulturen återspeglar den stora mångfald som präglar dagens samhälle. Kulturen måste vara relevant och angelägen

för hela befolkningen. Det är därmed viktigt att många olika erfarenheter, tankar och historier tillvaratas och speglas så att alla delar av samhället blir belysta. Detta är också en förutsättning för en levande demokrati.

Mot den bakgrunden ser utskottet mycket positivt på projektet Handikapphistoria i kulturarvet (Haiku) som vill synliggöra hur historien sett ut och ser ut för personer med funktionsnedsättning. Utskottet delar uppfattningen som redovisas i Haikus rapport – att museernas insatser för att vidga kulturarvet så att alla människors historia blir synliggjord är av avgörande betydelse för förståelsen av vårt samhälle. De insatser som föreslås i rapporten skapar en god utgångspunkt för det fortsatta arbetet. Utskottet, som med intresse kommer att följa detta arbete, anser inte att motionerna 2012/13:Kr233 (FP) yrkandena 1 och 2, 2012/13:Kr264 (MP) yrkandena 1 och 2, 2012/13:Kr291 (FP) och 2012/13:Kr326 (V) yrkandena 17 och 18 nu bör föranleda något initiativ från riksdagen sida. Motionerna avstyrks därmed.

Vad gäller tillgängligheten till kulturarvet kan utskottet konstatera att detta ingår i arbetet med den strategi för genomförande av funktionshinderspolitiken i Sverige för perioden 2011–2016 som regeringen antagit. På kulturområdet är Statens kulturråd och Riksantikvarieämbetet sektorsansvariga myndigheter med uppgift att vara samlande, stödjande och pådrivande i arbetet för att nå de funktionshinderspolitiska målen. Utskottet kan konstatera att det av målen framgår att det behövs mer teknik och att befintlig teknik utnyttjas bättre – syntolkning, textning och andra hjälpmedel – samt bättre pedagogik och bemötande som kan fungera tillsammans med de konstnärliga uttryckssätten för att innehållet i verksamheten ska bli tillgängligt för alla. Utskottet anser att resultatet av detta arbete bör avvaktas. Motionerna 2012/13:Kr240 (S) yrkande 2, 2012/13:Kr296 (SD) yrkande 15 och 2012/13:Kr323 (S) avstyrks därmed.

Jämställt kulturliv

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om jämställt kulturliv med hänvisning till de jämställdhetspolitiska mål som riksdagen antagit samt riktade satsningar till Statens historiska museer och Stiftelsen Svenska Filminstitutet och uppdrag till Statens musikverk och Myndigheten för kulturanalys.

Jämför reservation 4 (S).

Motionen

I kommittémotion 2012/13:Kr320 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) yrkande 8 begärs ett tillkännagivande om en politik för ett jämställt kulturliv. Motionärerna anser att all redovisning ska innehålla köns-

uppdelad statistik. Vid bidragsgivning och stipendieutdelning ska utfallet redovisas könsuppdelat. Inte minst viktigt är det att jämställdhetsaspekten uppmärksammas när det gäller kultursamverkansmodellen, framhåller motionärerna, som vill ge Statens kulturråd en samordnande roll i samarbete med Myndigheten för kulturanalys för att genomgripande och systematiskt skapa ett underlag för att göra bedömningar. Kulturrådet ska ha ett särskilt uppdrag att se till att man i all statlig bidragsgivning strävar efter att uppnå jämställdhet. Myndigheter, institutioner och organisationer som aktivt och framgångsrikt arbetar med att öka jämställdheten ska prioriteras, anser motionärerna.

Utskottets ställningstagande

Utskottet påminner om att riksdagen våren 2006² beslutade att det övergripande målet för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Detta mål är sektorsövergripande och gäller således också inom kulturpolitiken. Samtliga myndigheter på kulturområdet har enligt sina instruktioner i uppdrag att integrera ett jämställdhetsperspektiv i sina verksamheter. Samma krav ställs även på vissa kulturinstitutioner som får statligt bidrag och som drivs i någon annan organisationsform – aktiebolag, stiftelser eller föreningar.

I budgetpropositionen för 2013³ redovisar regeringen att medvetenheten och kunskapen om jämställdhetsfrågor inom kulturområdet har ökat, men att det finns behov av fortsatta insatser. Som en del i detta arbete har regeringen genom förordningen (2011:124) med instruktion för Myndigheten för kulturanalys gett myndigheten i uppgift att särskilt bedöma utvecklingen av jämställdhet inom kulturområdet. Ett jämställt kulturliv bidrar till kreativitet, mångfald och kvalitet, anför regeringen.

Vidare påminner utskottet om att riksdagen i december 2012 beslutade om budgeten för 2013 och då tillstyrkte att Myndigheten för kulturanalys skulle tillföras 4 miljoner kronor för 2013 bl.a. för att myndigheten fr.o.m. den 1 januari 2012 har getts ansvaret för den officiella statistiken inom kulturområdet. Enligt förordning (2001:100) om den officiella statistiken ska individbaserad officiell statistik vara uppdelad efter kön om det inte finns särskilda skäl mot detta. Regeringen har vidare aviserat att den avser att avsätta ytterligare 2 miljoner kronor 2014.

Här kan vidare påminnas om att Statens historiska museer i mars 2011 fick ett regeringsuppdrag⁴ att ta fram underlag och fortsätta att utveckla metoder för en jämställd representation i samlingar och utställningar som ska kunna användas inom hela museisektorn. Det långsiktiga målet med satsningen är att öka museernas arbete med att belysa och ge nya perspek-

² Prop. 2005/06:155, bet. 2005/06:AU11, rskr. 2005/06:257.

³ Prop. 2012/13:1 utg.omr. 17.

⁴ Ku2011/557/KA.

tiv på sina samlingar och utställningar utifrån jämställdhetsperspektiv. För detta arbete avsattes under 2011–2012 totalt 3 miljoner kronor. Utskottet har noterat att Statens historiska museer har tolkat uppdraget så att jämställd representation i det aktuella sammanhanget ska uppfattas som ”jämställdhet mellan könen samt HBTQ-fältet”.

Stiftelsen Svenska Filminstitutet har fått 6,5 miljoner kronor för att under perioden 2011–2014 följa upp satsningen för att fortsatt stödja den s.k. växthusverksamheten riktad till unga kvinnliga filmare. Under 2011–2014 avsätts även 8 miljoner kronor för att främja en mer jämställd repertoar på Sveriges musikscener.

Vidare har Statens musikverk i regleringsbrevet för 2013 fått ett uppdrag att ta fram en plan för hur myndighetens verksamhet ska utvecklas för att bidra till att de jämställdhetspolitiska målen uppnås. Det innebär att säkerställa att myndighetens verksamhet tillgodoser behov, rättigheter och intressen hos både kvinnor, män, flickor och pojkar. Planen ska innehålla identifierade utvecklingsbehov, mål, aktiviteter och budget och ska genomföras under 2014. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Kulturdepartementet, med kopia till Utbildningsdepartementet) senast den 16 september 2013.

Enligt utskottets uppfattning visar det anförda att jämställdhetsperspektivet redan har införlivats i myndigheternas och kulturinstitutionernas åligganden. Utskottet anser motion 2012/13:Kr320 (S) yrkande 8 i huvudsak tillgodosett med det anförda. Motionsyrkandet avstyrks.

Kvinnohistoriskt museum

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att utreda förutsättningarna för ett nationellt museum för kvinnohistoria. Samtliga myndigheter på kulturområdet har i uppdrag att integrera ett jämställdhetsperspektiv i sina verksamheter och Statens historiska museer har ett särskilt uppdrag att utveckla metoder för en jämställd representation i samlingar och utställningar.

Motionen

I motion 2012/13:Kr265 begär Eva Lohman och Ann-Britt Åsebol (båda M) ett tillkännagivande om att säkerställa att kvinnors historia, kultur och samhällsliv visas för samtiden och bevaras för framtiden. Motionärerna anser att regeringen bör utreda förutsättningarna för ett nationellt museum för kvinnohistoria, vilket inte gjordes av arbetsgruppen Genus på museer.

Bakgrund

Arbetsgruppen Genus på museer hade i uppdrag att ta fram förslag till hur genusperspektivet skulle kunna få större genomslag i museernas verksamhet. Möjligheterna att etablera ett framtida resurscentrum för genusfrågor på museerna för att öka genomslagskraften av genusperspektivet i museernas verksamhet ingick i utredningsuppdraget liksom en anmodan om att initiera och stödja projekt som syftar till att utveckla museernas verksamhet ur ett genusperspektiv. Arbetsgruppen lämnade sin slutrapport i januari 2004 (Ds 2003:61). Frågan om ett särskilt museum ingick inte i utredningsuppdraget och utreddes således inte.

Ett drygt hundratal museianställda ingår i föreningen Genus i museer, som är ett forum för erfarenhetsutbyte kring genusfrågor för att diskutera och problematisera genus i ett museums olika verksamhetsgrenar, både vad gäller det interna och det utåtriktade arbetet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tidigare i betänkandet understrukt att kulturen måste vara relevant och angelägen för hela befolkningen, vilket gör det viktigt att många olika erfarenheter, tankar och historier tillvaratas och speglas så att alla delar av samhället blir belysta. Utskottet har även beskrivit flera av de insatser som gjorts och görs för att särskilt lyfta fram kvinnors historia.

Samtliga myndigheter på kulturområdet har, som tidigare har nämnts, enligt sina instruktioner i uppdrag att integrera ett jämställdhetsperspektiv i sina verksamheter. Samma krav ställs även på vissa kulturinstitutioner som får statligt bidrag och som drivs i någon annan organisationsform – aktiebolag, stiftelser eller föreningar.

Statens historiska museer har fått som särskilt uppdrag att arbeta med att utveckla metoder för en jämställd representation i samlingar och utställningar som ska användas inom hela museisektorn. Utskottet förutsätter att detta kommer att innebära att man på ett tydligare sätt lyfter fram kvinnorna och deras erfarenheter på samtliga statliga museer.

Utskottet kan samtidigt redovisa att Umeå kommun inför kulturhuvudstadsåret 2014 satsar på att vara den första kulturhuvudstad någonsin där jämställdhetsperspektivet genomsyrar kulturhuvudstadsatsningen. Verksamheter som kommer att bedrivas är nätverksbyggande med kvinnohistoriska forskare, centrum för genusstudier, kvinnohistoriska centrum i Europa samt även studiebesök etc. i syfte att skapa strategier för normkritiskt tänkande, synliggöra kvinnor och öka kvinnors inflytande i samhället på alla nivåer. Umeå kommer under kulturhuvudstadsåret att öppna och inviga ett kvinnohistoriskt museum i Umeås nya kulturhus, Kulturväven.

Utskottet avstyrker med det ovan sagda motion 2012/13:Kr265 (M).

Hbtq-personer och kultur

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om att det av kulturmyndigheternas och kulturinstitutionernas regleringsbrev bör framgå att dessa ska arbeta med kulturuttryck som handlar om homo-, bi-, trans- och queerpersoner. Riksdagen konstaterar att kultursektorn ska präglas av en rikedom av kulturuttryck och skildra den stora mångfald som präglar dagens samhälle.

Motionen

I motion 2012/13:Kr314 av Hannah Bergstedt m.fl. (S) föreslås ett tillkännagivande om att det av de olika kulturmyndigheternas och kulturinstitutionernas regleringsbrev bör framgå att dessa ska arbeta med kulturuttryck som handlar om homo-, bi-, trans- och queerpersoner. Motionärerna anser att historien om hbtq-personers situation i Sverige är viktig att dokumentera och att statens olika museer bör ha en avgörande roll i detta arbete med Forum för levande historia som samordnare.

Utskottets ställningstagande

Utskottet avstyrkte under föregående riksmöte en i det närmaste likalydande motion (bet. 2011/12:KrU1) och hänvisade då till de kulturpolitiska målen som antogs av riksdagen 2009. Ett av målen syftar till att alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet och att det ska vara möjligt att ta del av ett kulturutbud som präglas av mångfald och hög kvalitet oavsett var man bor i landet. Ett annat av de nationella kulturpolitiska målen anger att kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling. Detta mål innebär bl.a. att inte endast kultursektorn utan hela samhället ska präglas av en rikedom av kulturuttryck och skildra den stora mångfald som präglar dagens samhälle.

Utskottet vill även hänvisa till att, som tidigare nämnts, det av instruktionerna för kulturmyndigheterna och anslagsbesluten för kulturinstitutionerna framgår att de ska integrera ett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv i sina verksamheter.

Utskottet kan slutligen konstatera att Statens historiska museer tolkar uppdraget Jämställd representation på museer (Jämus) så att det innefattar ”jämställdhet mellan könen samt HBTQ-fältet”.

Motion 2012/13:Kr314 (S) avstyrks därmed.

Kultur och hälsa

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår två motionsyrkanden om kultur och hälsa med hänvisning till pågående arbete på området.

Jämför reservation 5 (S).

Motionerna

I kommittémotion 2012/13:Kr320 begär Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) yrkande 22 ett tillkännagivande om kultur och hälsa. Motionärerna anför att även om forskningen inom området är något begränsad kan man fastslå att kulturella aktiviteter har stor betydelse för mänsklig hälsa. En utmaning för regeringen bör vara att få till stånd en mer jämlik och jämställd kulturkonsumtion för att därigenom främja en förbättrad folkhälsa. Regeringen bör bedriva ett departementsövergripande arbete för att främja en politik där hälsan står i fokus, anför motionärerna.

I motion 2012/13:Kr238 av Annika Eclund och Anders Andersson (båda KD) föreslås att regeringen bör utreda möjligheten att ge fler äldre inom vård- och omsorgsverksamheter en ökad delaktighet i kulturlivet. Syftet skulle vara att fler får del av kulturella upplevelser och på så sätt även ökade möjligheter till hälsa och välbefinnande.

Bakgrund

Sambanden mellan kultur och hälsa är ett relativt nytt men expanderande forskningsfält. Centrum för kultur och hälsa vid Göteborgs universitet arbetar med att inventera den forskning som finns inom området och stöder också olika former av forskning, utbildning och utvärdering på temat kultur och hälsa. På Karolinska Institutet pågår flera forskningsprojekt, bl.a. undersöker man sambandet mellan musik och hälsa.

På regeringens uppdrag har Statens folkhälsoinstitut sammanställt rapporten Kultur för hälsa. En exempelsamling från forskning och praktik (2005:23). Skriften anger att kulturupplevelser inte bara har ett egenvärde utan är viktiga för människors välbefinnande och hälsa.

Under 2009 inledde Kulturdepartementet och Socialdepartementet ett samarbete om att genomföra försöksverksamheter med kultur som hjälpmedel i arbetet med att förebygga och förkorta sjukfrånvaro, kallat Kultur på recept. Försöksverksamheterna genomfördes av Region Skåne respektive Västerbottens läns landsting och uppvisar hur kulturella aktiviteter kan vara en resurs i arbetet med rehabilitering av sjukskrivna personer.

Statens kulturråd fick 2011 i uppdrag att fördela särskilda medel, 30 miljoner kronor, för att främja äldre människors delaktighet i kulturlivet genom såväl kulturupplevelser som eget skapande i gemenskap med andra.

Uppdraget syftade till att främja en större systematik, ökad samverkan och höjd kvalitet inom det pågående utvecklingsarbetet med kulturinsatser inom äldreområdet.

För 2012 avsattes ytterligare 10 nya miljoner. Satsningen kommer att utvärderas och presenteras i en rapport senast den 31 december 2013. En inspirationsskrift har nyligen presenterats av Kulturrådet, Kultur för äldre, (Kulturrådets skriftserie 2012:5).

Nordiska rådet antog den 1 november 2012 en rekommendation till Nordiska ministerrådet om kultur och hälsa, där man bl.a. uppmanade ministerrådet att avsätta nödvändiga medel för etablering av en nordisk nätverksfunktion för kultur och hälsa för en försöksperiod på tre år, 2012–2015.

Utskottets ställningstagande

Som här redovisats pågår det ett aktivt arbete vad gäller kultur och hälsa, både på forskningssidan och vad gäller den praktiska tillämpningen av vunnit kunskap t.ex. genom Kultur på recept och satsningen på kultur inom äldreomsorgen. Utskottet vill även framhålla att det pågår ett kontinuerligt arbete inom kommuner och landsting med kultur för äldre.

Utskottet har i budgetbetänkandet för 2013⁵ nyligen avstyrkt ett förslag om ett nytt anslag för Skapande äldreomsorg och i det sammanhanget framhållit att en viktig del i de kulturpolitiska målen är att alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Detta gäller också äldre. Utskottet har därför bejakat regeringens satsning Kultur för äldre och framhållit att det är angeläget att kunskap och erfarenhet från denna satsning sprids till vård- och omsorgssektorn liksom till kultursektorn.

Med anledning av motion 2012/13:Kr320 (S) yrkande 22 kan också påpekas att Myndigheten för kulturanalys har i uppdrag att följa besöksutvecklingen av museibesöken vid de statliga museerna och analysera besöksmönstren så att dessa kan ställas mot de kulturpolitiska målen. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) senast den 15 december 2013.

Utskottet anser att det är viktigt att samverkan mellan kulturpolitiken och andra områden fortsätter för att bidra till en positiv utveckling inom vård och omsorg och kommer därför att noga följa arbetet. Utskottet anser inte att de aktuella motionsyrkandena nu bör föranleda något initiativ från riksdagens sida. Motionerna 2012/13:Kr238 (KD) och 2012/13:Kr320 (S) yrkande 22 avstyrks.

⁵ Bet. 2012/13:KrU1, rsk. 2012/13:106.

Digital tillgänglighet till kulturen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår två motionsyrkanden om digital tillgänglighet till kulturen med hänvisning till bl.a. den nationella strategin 2012–2015 för arbetet med att digitalisera, digitalt bevara och digitalt tillgängliggöra kulturarvsmaterial och kulturarvsinformation.

Jämför reservation 6 (S).

Motionerna

Monica Green (S) anför i motion 2012/13:Kr249 att tempot i digitaliseringen bör höjas så att utbudet av spännande kulturupplevelser ökar i hela landet. För att kunna skapa attraktiva och konsumenttillvända digitala kulturtjänster måste de företag som utvecklar och tillhandahåller sådana tjänster kunna verka på samma villkor som etablerade kulturförmedlare, framhåller motionären. Regeringen bör därför skyndsamt utreda hur upphovsrätten bättre kan stödja utvecklingen och användningen av digitala kulturtjänster.

Agneta Börjesson och Maria Ferm (båda MP) föreslår i motion 2012/13:Kr343 ett tillkännagivande till regeringen om att utreda införandet av ett lagrum om en kulturell allemansrätt. Motionärerna pekar på att utvecklingen på internet går i en rasande fart och att lagstiftarna har haft svårt att följa med. Genom tydliga bestämmelser för det som ägs av alla gemensamt eller det som inte har någon ägare alls eller bara det som vi vill ska vara fritt på nätet skapas stora möjligheter för användare som vill utveckla det fria materialet. Motionärerna anser att det måste skrivas in beskrivningar i lagtext som tydliggör när ett verk är fritt och hur det kan användas. Vidare måste upphovsmän ges utökade möjligheter att förfoga över sina ideella rättigheter genom att dessa omsätts till sådana rättigheter som upphovsmännen kan avsäga sig genom avtal.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan konstatera att den digitala utvecklingen går snabbt. Detta skapar helt nya möjligheter för bl.a. kulturarvsinstitutionerna att nå ut till en bred allmänhet, men väcker också som motionärerna påpekar en mängd frågeställningar kring hur materialet kan tillgängliggöras och kring upphovsrätten.

För att möta detta har regeringen antagit en nationell strategi 2012–2015 för arbetet med att digitalisera, digitalt bevara och digitalt tillgängliggöra kulturarvsmaterial och kulturarvsinformation. Strategin styr arbetet för de statliga kulturinstitutioner som samlar, bevarar och tillgängliggör kulturarvsmaterial och kulturarvsinformation. Strategin innehåller riktlinjer för

hur arbetet ska genomföras och följas upp. Målet är att kulturella verksamheter, samlingar och arkiv i ökad utsträckning ska bevaras digitalt och tillgängliggöras elektroniskt för allmänheten. Alla statliga institutioner som samlar, bevarar och tillgängliggör kulturarvsmaterial och kulturarvsinformation ska ha en plan för digitalisering och tillgänglighet.

Riksarkivet har på regeringens uppdrag inrättat ett samordningssekreteriat för digitalisering, digitalt bevarande och digitalt tillgängliggörande av kulturarvet – Digisam. Digisam startade sin verksamhet den 1 september 2011 och arbetar bl.a. med frågor om standarder och system för digitalt bevarande, samt för tillgängliggörande och användning i digitala miljöer. Digisam ska följa upp och utvärdera arbetet som sker utifrån den nationella strategin, bedriva omvärldsbevakning samt samla in och sprida aktuell forskning inom området till de medverkande myndigheterna och institutionerna. Digisam ska vidare arbeta med och informera de medverkande myndigheterna och institutionerna om de juridiska frågor om upphovsrätt som är kopplade till digitalt bevarande och digital förmedling.

Vidare kan nämnas att regeringen nyligen gav Statens kulturråd i uppdrag att kartlägga i vilken utsträckning offentligt finansierade musikscener, dansscener och teatrar gör sina produktioner tillgängliga digitalt till allmänheten. Kulturrådet ska redovisa uppdraget senast den 31 maj 2013.

Med hänsyn till det aktiva arbete som pågår på området anser utskottet inte att det nu behövs något initiativ från riksdagens sida. Motionerna 2012/13:Kr249 (S) och 2012/13:Kr343 (MP) avstyrks därmed.

Kulturella och kreativa näringar samt regional tillväxt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett antal motionsyrkanden om kulturella och kreativa näringar samt regional tillväxt bl.a. med hänvisning till kultursamverkansmodellen och till handlingsplanen för kulturella och kreativa näringar.

Jämför reservationerna 7 (S) och 8 (V).

Motionerna

I kommittémotion 2012/13:Kr320 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) yrkande 25 begär motionärerna ett tillkännagivande om kulturella och kreativa näringar. Motionärerna anser att det är angeläget att hitta sätt för de traditionella och de kreativa näringarna att mötas och att öka förståelsen för hur den kreativa kompetensen kan användas för att höja värdet eller lönsamheten inom andra sektorer. De kulturella och kreativa näringarnas stora värde som sysselsättningsbidrag ligger enligt motionärerna i deras förmåga att vara en dynamo för andra branschers utvecklingsarbete.

I kommittémotion 2012/13:Kr326 av Lars Ohly m.fl. (V) yrkande 20 begär motionärerna ett tillkännagivande om kultur för landsbygdens och storstädernas förorter. Den regionala spridningen av kultur är ett nationellt ansvar och staten måste garantera finansieringen anser motionärerna, som understryker att kulturen är viktig för utvecklingen av en ort eller förort. Ett rikt kulturliv genererar engagemang och trivsel för medborgarna och är viktigt även för besökare.

Även i kommittémotion 2012/13:N272 av Kent Persson m.fl. (V) yrkande 11 begärs ett tillkännagivande om tillgång till god kultur oavsett var man bor i landet.

I motion 2012/13:Kr227 av Eva Sonidsson och Christina Karlsson (båda S) anförs att ett rikt kulturliv gör en bygd levande och attraktiv för såväl de boende som näringslivet. Kulturen är en tillväxtfaktor. För att öka tillgången till kultur i glesbygden krävs olika typer av stimulansåtgärder, något som staten bör ta ett större ansvar för anser motionärerna.

Lena Hallengren föreslår i motion 2012/13:Kr228 (S) ett tillkännagivande om att den kulturella infrastrukturen på landsbygden måste rustas upp.

I motion 2012/13:Kr304 av Roza Güclü Hedin m.fl. (S) begärs ett tillkännagivande om att staten bör fortsätta att stödja regionalt viktiga aktörer, t.ex. Dalhalla, så att möjligheten till kulturupplevelser hålls levande i hela Sverige. Regeringen bör därför se över möjligheten att ge riktade bidrag till viktiga kulturella mötesplatser över hela landet.

I motion 2012/13:Kr201 föreslår Anders Ahlgren (C) att Dalhalla ska utpekas som nationell arena för sommaropera för att därmed stimulera spridning av operakonsten såväl geografiskt som befolkningsmässigt.

Bakgrund

Regeringens handlingsplan för kulturella och kreativa näringar genomfördes mellan 2009 och 2012 i samverkan mellan Kultur- och Näringsdepartementet. Totalt avsattes 73 miljoner kronor till projektet. Ett antal myndigheter inom de kultur- och näringspolitiska områdena har inom ramen för handlingsplanen genomfört olika projektuppdrag. Dessa omfattar bl.a. sådana insatser som rådgivning till företag, programsatsning på inkubatorer för kulturella och kreativa näringar samt mellanhänder, nätverk och modeller för samverkan och entreprenörskap i kulturella och kreativa utbildningar.

Det övergripande målet för handlingsplanen har varit att stärka entreprenörskap och företagande inom kulturområdet samt att främja kulturell och kreativ kompetens i näringslivet för ökad konkurrenskraft och innovationsförmåga. Insatserna i handlingsplanen utgår från de kulturella och kreativa entreprenörernas behov och möjligheter.

Som ett komplement till handlingsplanen inrättade regeringen i september 2010 ett särskilt råd för kulturella och kreativa näringar i syfte att bistå regeringen med arbetsplanen samt initiera och stimulera en bredare

diskussion om hur kultur och kreativitet som värdeskapande verksamheter kan kopplas till entreprenörskap och innovation för tillväxt och utveckling av näringsliv – och för samhället i stort. Rådet redovisade sitt arbete och sina rekommendationer i december 2012. Rådet rekommenderar att staten stimulerar och stöder det initiativ som har tagits av flera branschförbund inom de kulturella och kreativa näringarna (KKN) för att bilda ett nätverk. Detta nätverk kan utgöra en samlade struktur för sektorns utveckling kring viktiga gemensamma frågor samt vara den tydliga samtalspart till politiken som hittills saknats. Rådet rekommenderar vidare att staten aktivt medverkar till att stödja bildandet av serviceföretag för att skapa en motsvarighet till läkarnas och tandläkarnas Praktikertjänst för konst- och kulturföretagare. Detta skulle tillåta konstnärsföretagare att bättre och tryggare kunna fokusera på utveckling av innehåll, kvalitet och värde, i stället för att syssla med ekonomisk och juridisk administration.

Statens kulturråd, Riksarkivet, Riksantikvarieämbetet, Konstnärsnämnden, Stiftelsen Svenska Filminstitutet och Nämnden för hemslöjdsfrågor har i enlighet med av regeringen givna uppdrag utvecklat och medverkat i insatser för kulturella och kreativa näringar. Den 1 juni 2012 presenterade myndigheterna rapporten Kulturmyndigheternas arbete med kulturella och kreativa näringar i vilken de redogjorde för de erfarenheter och resultat som hittills uppnåtts.

Ett antal projekt kommer att avrapporteras till regeringen under första kvartalet 2013. Tanken är att verksamheten under 2013 ska ske inom ramen för den ordinarie verksamheten. Regeringen har därför i Tillväxtverkets regleringsbrev för 2013 föreskrivit att myndigheten bl.a. ska prioritera att stärka och utveckla kulturella och kreativa näringar.

I budgetpropositionen för 2013⁶ anför regeringen att en central fråga i sammanhanget handlar om behovet av kunskap och statistik på en aggregerad nivå kring de företag som bedriver verksamhet inom kulturella och kreativa sektorer. För att utveckla kunskapsinhämtning bör nationella statistiska beräkningar av kulturnäringarna i Sverige etableras. Regeringen framhåller att den avser att fortsätta att arbeta för att främja och utveckla de kulturella näringarna.

Inom EU står arbetet med den kreativa sektorn högt på agendan, både inom kulturområdet och inom det näringspolitiska området. Kulturministerrådet har återkommande understrukit vikten av att de kulturella och kreativa näringarnas potential tas till vara vid implementeringen av EU 2020-strategin på nationell nivå. Detta gäller inte minst inom ramen för innovationsstrategin och den digitala agendan. I november 2012 presenterades EU-kommissionens förslag till EU-budget för 2014–2020. Programförslaget för kultur- och medieområdet (Kreativa Europa) präglas av ett tydligt fokus på utvecklings- och tillväxtpotentialen hos den kulturella och kreativa sektorn. Programförslaget närmare utformning och omfattning är under förhandling och beräknas vara slutförhandlad under våren 2013.

⁶ Prop. 2012/13:1 utg.omr. 17 s. 30.

Slutligen kan nämnas att regeringen har antagit en nationell strategi för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning 2007–2013. Prioriteringarna i strategin ska vara vägledande för det regionala utvecklingsarbetet och ligga till grund för de statliga myndigheternas medverkan i arbetet med regionala utvecklingsstrategier och regionala tillväxtprogram. Regeringen har aviserat en skrivelse till riksdagen i april 2013 om detta arbete.

Utskottets ställningstagande

Som utskottet tidigare har framhållit är det kulturpolitikens uppgift att stödja konstnärligt skapande i olika former och skapa förutsättningar för att bevara, tolka, tillgängliggöra och utveckla kulturlivet samt bidra till att människor i hela landet har möjlighet att ta del av ett rikt och mångsidigt kulturutbud.

Bidrag till regional kulturverksamhet prövas till övervägande del inom ramen för kultursamverkansmodellen som successivt började införas under 2011. Kultursamverkansmodellen har utvecklats för att stödja arbetet med att föra kulturen närmare medborgarna. Samverkansmodellen innebär en tyngdpunktsförskjutning från centralt fattade beslut till ett ökat regionalt ansvar för kulturpolitiken. Syftet med modellen är att i enlighet med de nationella kulturpolitiska målen få ett ökat genomslag för regionala prioriteringar och variationer. Det statliga bidraget till regional kultursamverkan uppgår till ca 1,29 miljarder kronor för 2013. För perioden 2012–2014 har 25 miljoner kronor per år tillförts anslaget för att underlätta införandet av den nya modellen.

Utskottet vill peka på att handlingsplanen för kulturella och kreativa näringar har bidragit till en fortsatt utveckling av kulturen runt om i landet. Förutom den kunskapsuppbyggnad som har gjorts inom de olika projektuppdragen i handlingsplanen så har även utformningen av arbetet och det sektorsövergripande arbetssättet i sig främjat en utvecklingsprocess som har bidragit till en ökad helhetssyn på området och stärkt samverkan mellan myndigheter och organisationer. Kulturens fria roll och egenvärde är grundläggande. Samtidigt bör insikten om att kulturen också bidrar i olika former till utvecklingen inom andra samhällsområden tas till vara långsiktigt och strukturellt. Därmed skapas förutsättningar för ökad tillväxt och sysselsättning samtidigt som kulturens egen kraft i än högre grad etableras som ett allmänintresse i samhällets olika sektorer.

Med anledning av motionerna 2012/13:Kr201 (C) och 2012/13:Kr304 (S) konstaterar utskottet att Dalhallas vänner under ett antal år fått stöd från anslaget 2:2 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål, utg.omr. 17. Även i regleringsbrevet för budgetåret 2013 avseende Statens kulturråd är Föreningen Dalhallas vänner utpekade som aktörer av kulturpolitiskt intresse. Föreningens ansökan om bidrag för 2013 är för närvarande under beredning inom Statens kulturråd.

Utskottet avstyrker med det ovan sagda motionerna 2012/13:Kr201 (C), 2012/13:Kr227 (S), 2012/13:Kr228 (S), 2012/13:Kr304 (S), 2012/13:Kr320 (S) yrkande 25, 2012/13:Kr326 (V) yrkande 20 och 2012/13:N272 (V) yrkande 11.

Umeå, Europas kulturhuvudstad 2014

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår två motionsyrkanden om Umeå som Europas kulturhuvudstad 2014. Staten stödjer redan projektet aktivt på flera olika sätt.

Jämför reservation 9 (S).

Motionerna

I kommittémotion 2012/13:Kr320 begär Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) i yrkande 26 ett tillkännagivande om Umeå, Europas kulturhuvudstad 2014. Motionärerna anser att Umeå som Europas kulturhuvudstad 2014 kan ses som en del i en strävan att Sverige ska positionera sig inom områdena innovation och utveckling. Denna möjlighet bör olika myndigheter och institutioner ta till vara och utveckla.

Helén Pettersson i Umeå (S) begär i motion 2012/13:Kr230 ett tillkännagivande om kulturhuvudstadsåret som ett nationellt intresse. Motionären anför att det finns många vinster om staten engagerar sig i kulturhuvudstadsåret.

Utskottets ställningstagande

Staten stödjer aktivt projektet Umeå Europas kulturhuvudstad 2014 på flera olika sätt. I budgetpropositionen för 2013⁷ redovisade regeringen att den hade avsatt 37 miljoner kronor under anslag 1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete inom utgiftsområde 17 till stöd för Umeås kulturhuvudstadsuppdrag och att den avsåg att tillföra 38 miljoner kronor under 2014. Utskottet konstaterar att riksdagen den 12 december 2012 beslutat om anslagen inom utgiftsområdet.

Regeringen har vidare den 20 december 2012 gett Tillväxtverket i uppdrag att i dialog med Umeå kommun medverka inför kulturhuvudstadsåret. Utskottet delar den bedömning regeringen gör att Umeå bör kunna dra nytta av Tillväxtverkets koordinerande roll både gällande kulturella och kreativa näringar och besöksnäringen. Tillväxtverket arbetar även med for-

⁷ Prop. 2012/13:1 utg.omr. 17.

merna för en nordisk konferens om kulturella och kreativa näringar med internationella utblickar som kommer att hållas i Umeå under kulturhuvudstadsåret.

Vidare kan nämnas att flera myndigheter och institutioner inom Kulturdepartementets ansvarsområde har i uppdrag att samverka med Umeå inför och under 2014. Statens kulturråd har i uppdrag att i sin bidragsgivning särskilt beakta Umeå Europas kulturhuvudstad 2014. Kulturrådet ska vidare samverka med de myndigheter och institutioner som har uppdrag i regleringsbrevet för Umeå Europas kulturhuvudstad 2014. Syftet är att främja statliga insatser för kulturhuvudstadsåret. Återrapportering av uppdraget ska ske till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) senast den 30 oktober 2013.

Utskottet har noterat att Riksförbundet Sveriges museer har beslutat att förlägga sitt vårmöte den 8–10 april 2014 till Umeå.

Utskottet anser motionerna 2012/13:Kr230 (S) och 2012/13:Kr320 (S) yrkande 26 i huvudsak tillgodosedda med det anförda. Motionsyrkandena avstyrks därmed.

Kultursamverkansmodellen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att minska de administrativa effekterna av samverkansavtalets konstruktion.

Motionen

Åsa Torstensson (C) begär i motion 2012/13:Kr237 ett tillkännagivande om vikten av att minska de ökade administrativa effekterna av samverkansavtalets konstruktion och i stället snabbt göra en översyn av möjligheterna att ”avreglera” avtalen så att kulturpengar kan användas till aktiv kulturverksamhet. Motionären anser att kulturen genom samverkansmodellen har tagit plats på den politiska agendan, men oroas av att uppbyggnaden med krav på måluppfyllelse också lett till ökad kontroll och administration.

Utskottets ställningstagande

Syftet med kultursamverkansmodellen är att vitalisera kulturpolitiken och få ett ökat genomslag för regionala prioriteringar och variationer. Modellen bygger på att nationell, regional och lokal nivå även i fortsättningen ska ha ett gemensamt ansvar för kulturpolitikens genomförande och därmed för uppfyllandet av de kulturpolitiska målen. Staten ska ha ett övergripande strategiskt ansvar för den nationella kulturpolitikens utveckling och för frågor om bl.a. nationell uppföljning och utvärdering.

Samverkansmodellen innebär således en tyngdpunktsförskjutning från centralt fattade beslut till ett ökat regionalt ansvar för kulturpolitiken. Landstingen eller regionerna får besluta om fördelningen av vissa statliga kulturbidrag under förutsättning att en regional kulturplan har tagits fram i samverkan med länets kommuner. Arbetet med den regionala kulturplanen ska även ske i dialog med det civila samhället och de professionella kulturskaparna. Statens kulturråd beslutar, efter samråd med övriga berörda myndigheter och med utgångspunkt i kulturplanerna, om nivån på bidragen till respektive landsting/region.

I budgetpropositionen för 2013⁸ gör regeringen bedömningen att uppföljningen av och kunskapsutvecklingen om modellen är en prioriterad uppgift för både Statens kulturråd och landstingen i respektive län. Syftet är att belysa hur modellen bidrar till att uppfylla de nationella kulturpolitiska målen. Det är viktigt att även utvecklingsbidragen följs upp anser regeringen. Vidare bedömer regeringen att formerna för samverkan med det civila samhället och de professionella kulturskaparna bör tydliggöras på både nationell och regional nivå.

Utskottet vill framhålla att det är angeläget att löpande följa upp och utvärdera kulturpolitiken för att försäkra sig om att de nationella målen också får genomslag i praktiken. Detta var också anledningen till att Myndigheten för kulturanalys bildades. Myndigheten har enligt sin instruktion⁹ bl.a. i uppgift att löpande utvärdera kultursamverkansmodellen och analysera dess långsiktiga effekter. I rapporten En första utvärdering (2012:1) konstaterar myndigheten ett ökat intresse för och större kunskap om kulturpolitik hos politiker på regional och lokal nivå. Modellen har därmed enligt myndigheten bidragit till att sätta kulturen på den politiska agendan och till att de olika aktörerna upplever att deras intressen synliggörs. Vidare framhålls bl.a. behov av att utveckla former för dialogprocessen och rollfördelning.

Slutligen vill utskottet peka på att 25 miljoner kronor per år har tillförts 2012–2014 för att underlätta införandet av den nya modellen.

Utskottet anser inte att motion 2012/13:Kr237 (C) bör föranleda något initiativ från riksdagen sida. Motionen avstyrks.

⁸ Prop. 2012/13:1 utg.omr. 17.

⁹ SFS 2011:124.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Funktionshindrades historia, punkt 1 (V)

av Bengt Berg (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2012/13:Kr326 av Lars Ohly m.fl. (V) yrkandena 17 och 18,

bifaller delvis motionerna

2012/13:Kr264 av Agneta Luttröpp (MP) yrkande 1 och

2012/13:Kr291 av Barbro Westerholm (FP) samt

avslår motionerna

2012/13:Kr233 av Maria Lundqvist-Brömster (FP) yrkandena 1 och 2 samt

2012/13:Kr264 av Agneta Luttröpp (MP) yrkande 2.

Ställningstagande

Samhällets allmänna syn har blivit att synliggöra det som tidigare varit osynligt. Trots detta måste jag konstatera att funktionshinderspersionen fortfarande är osynligt. Det finns med när det gäller den fysiska tillgängligheten till museer m.m. men det saknas fortfarande ett funktionshinderspersion i synen på vad som samlas in, dokumenteras och visas. När mångfalds- och mångkulturbegreppen diskuteras kan man indirekt uppfatta att funktionshinderspersionen borde ingå, men detta måste tydliggöras. Funktionshinderspersionen är inte bara en fråga om tillgänglighet. Det behövs också ett funktionshinderspersion i synen på vad som samlas in, dokumenteras och visas på utställningar. Döva har ett eget språk och på många sätt en egen kultur som definitivt bör beskrivas under mångkulturbegreppet.

Jag anser att det måste tydliggöras att funktionshinderspersionen ska ingå i mångfalds- och mångkulturbegreppen och att ett uppdrag bör ges till museisektorn om ett funktionshinderspersion i arbetet.

Vad jag nu anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Det innebär att riksdagen bör bifalla motion 2012/13:Kr326 (V) yrkandena 17 och 18, delvis bifalla motion 2012/13:Kr264 (MP) yrkande 1 och 2012/13:Kr291 (FP) och avslå motionerna 2012/13:Kr233 (FP) yrkandena 1 och 2 samt 2012/13:Kr264 (MP) yrkande 2.

2. Tillgänglighetsfrågor, punkt 2 (S)

av Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Peter Johnsson (S), Kerstin Engle (S), Isak From (S), Berit Högman (S) och Désirée Liljevall (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Kr240 av Eva-Lena Jansson m.fl. (S) yrkande 2 och avslår motionerna 2012/13:Kr296 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 15 och 2012/13:Kr323 av Börje Vestlund (S).

Ställningstagande

För att alla barn ska få möjlighet att aktivt ta del av kulturaktiviteter bör det säkerställas att hinder på grund av ekonomiska och sociala faktorer eller funktionsnedsättning undanröjs. Alltför sällan skapas möjligheter för barn som är teckenspråkiga, döva eller har en hörselnedsättning att få ta del av kultur eller själva delta i kulturskapande på sitt eget språk. Vi anser därför att insatserna för att främja kulturverksamhet på teckenspråk måste intensifieras. Vad vi nu anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Det innebär att riksdagen bör bifalla motion 2012/13:Kr240 (S) yrkande 2 och avslå motionerna 2012/13:Kr296 (SD) yrkande 15 och 2012/13:Kr323 (S).

3. Tillgänglighetsfrågor, punkt 2 (SD)

av Margareta Larsson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2012/13:Kr240 av Eva-Lena Jansson m.fl. (S) yrkande 2, 2012/13:Kr296 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 15 och 2012/13:Kr323 av Börje Vestlund (S).

Ställningstagande

Fysiska förutsättningar ska inte utgöra hinder för att ta del av kulturliv och kulturupplevelser. Det är bra att Statens kulturråd har fått i uppdrag att kartlägga hur den digitala tekniken kan användas för att tillgängliggöra kulturen för personer med funktionsnedsättning, men det räcker inte. Jag anser att befintliga åtgärder och projekt som syftar till att tillgängliggöra kultur för personer med funktionsnedsättning bör stärkas. Därutöver bör större fokus läggas på att tillgänglighets- och säkerhetsanpassa kulturlokaler efter ett funktionshindersperspektiv. För att lokalerna ska fungera även för personer med dolda funktionshinder måste t.ex. ventilationssystem och städning utföras på ett passande sätt så att personer med allergibesvär fritt kan vistas i lokalen. Det krävs också att kulturinstitutioner utrustas med hjälpmedel för att klara av besökares eventuella kriser och att personalen utbildas. Slutligen vill jag framhålla vikten av att olika medier översätts till teckenspråk respektive punktskrift. Vad jag nu anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Det innebär att riksdagen bör bifalla motionerna 2012/13:Kr240 (S) yrkande 2, 2012/13:Kr296 (SD) yrkande 15 och 2012/13:Kr323 (S).

4. Jämställt kulturliv, punkt 3 (S)

av Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Peter Johnsson (S), Kerstin Engle (S), Isak From (S), Berit Högman (S) och Désirée Liljevall (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Kr320 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) yrkande 8.

Ställningstagande

Grunden för att kunna arbeta aktivt med jämställdhetsintegrering är att det finns könsuppdelad statistik. Vi anser att all redovisning ska innehålla könsuppdelad statistik och att alla verksamheter och organisationer som erhåller bidrag från Statens kulturråd ska lämna sådan statistik. I bidragsgivningen och stipendieutdelningen ska utfallet redovisas könsuppdelat. De myndigheter, institutioner och organisationer som aktivt och framgångsrikt arbetar med att öka jämställdhetsaspekten ska prioriteras. Inte minst viktigt är det enligt vår mening att jämställdhetsaspekten uppmärksammas och prioriteras när det gäller kultursamverkansmodellen. Därför ska regionerna lämna redovisning med könsuppdelad statistik.

Det är bra att Myndigheten för kulturanalys nu tillförs medel för att utveckla statistiken inom kulturområdet, men det räcker inte. Vi vill ge Statens kulturråd en samordnande roll i samarbete med Myndigheten för

kulturanalys för att genomgripande och systematiskt skapa ett underlag för att göra bedömningar. Vi anser också att Kulturrådet ska ha ett särskilt uppdrag att se till att man i all statlig bidragsgivning strävar efter att uppnå jämställdhet.

Vad vi nu anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Det innebär att riksdagen bör bifalla motion 2012/13:Kr320 (S) yrkande 8.

5. Kultur och hälsa, punkt 6 (S)

av Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Peter Johnsson (S), Kerstin Engle (S), Isak From (S), Berit Högman (S) och Désirée Liljevall (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Kr320 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) yrkande 22 och avslår motion 2012/13:Kr238 av Annika Eclund och Anders Andersson (båda KD).

Ställningstagande

I en situation där sjukfrånvaron är hög och ohälsofrågorna centrala för arbetslivet så borde detta avspeglats på ett tydligare sätt i den förda kulturpolitiken. Även om forskningen inom området är något begränsad så kan man ändå fastslå att kulturella aktiviteter har stor betydelse för mänsklig hälsa. En utmaning för regeringen bör vara att få till stånd en mer jämlik och jämställd kulturkonsumtion för att därigenom främja en förbättrad folkhälsa. Därför är det bra att Myndigheten för kulturanalys till följd av ett tillkännagivande från riksdagen har fått i uppdrag att göra en analys av besöksutvecklingen av museibesöken vid de statliga museerna och analysera och ställa besöksmönstren mot de kulturpolitiska målen. Men detta räcker inte. Vi anser att regeringen med inriktning på ett departementsövergripande arbete bör främja en politik där även hälsan står i fokus.

Vad vi nu anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Det innebär att riksdagen bör bifalla motion 2012/13:Kr320 (S) yrkande 22 och avslå motion 2012/13:Kr238 (KD).

6. Digital tillgänglighet till kulturen, punkt 7 (S)

av Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Peter Johnsson (S), Kerstin Engle (S), Isak From (S), Berit Högman (S) och Désirée Liljevall (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2012/13:Kr249 av Monica Green (S) och

avslår motion

2012/13:Kr343 av Agneta Börjesson och Maria Ferm (båda MP).

Ställningstagande

Vi anser att det är angeläget att höja tempot i digitaliseringen så att utbudet av spännande kulturupplevelser ökar i hela landet. Det finns mängder med svensk kultur, film, litteratur och samlingar av olika slag i arkiv som ingen får möjlighet att ta del av. En central kulturpolitisk fråga är tillgängligheten till kulturellt innehåll. Detta regleras huvudsakligen av upphovsrätt och de avtals- och licensmodeller som bygger på denna lagstiftning. För att kunna skapa attraktiva, konsumenttillvända digitala kulturtjänster måste de företag som utvecklar och tillhandahåller sådana tjänster kunna verka på samma villkor som etablerade kulturförmedlare. Regeringen bör därför skyndsamt utreda hur upphovsrätten bättre kan stödja utvecklingen och användningen av digitala kulturtjänster.

Vad vi nu anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Det innebär att riksdagen bör bifalla motion 2012/13:Kr249 (S) och avslå motion 2012/13:Kr343 (MP).

7. Kulturella och kreativa näringar samt regional tillväxt, punkt 8 (S)

av Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Peter Johnsson (S), Kerstin Engle (S), Isak From (S), Berit Högman (S) och Désirée Liljevall (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2012/13:Kr227 av Eva Sonidsson och Kristina Nilsson (båda S),

2012/13:Kr228 av Lena Hallengren (S),

2012/13:Kr320 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) yrkande 25,

2012/13:Kr326 av Lars Ohly m.fl. (V) yrkande 20 och

2012/13:N272 av Kent Persson m.fl. (V) yrkande 11 och
avslår motionerna
2012/13:Kr201 av Anders Ahlgren (C) och
2012/13:Kr304 av Roza Güclü Hedin m.fl. (S).

Ställningstagande

Vi anser att det är av stor vikt att hitta sätt för de traditionella och kreativa näringarna att mötas. De kulturella och kreativa näringarnas stora värde som sysselsättningsbidrag ligger i deras förmåga att vara en dynamo för andra branschers utvecklingsarbete. För att möjliggöra detta krävs att den kompetens som näringen innefattar på ett bättre sätt synliggörs för aktörer inom andra branscher samtidigt som dessa ges insikter om de värden som näringen kan tillföra. I många fall upplevs generella problem som branschspecifika. Här krävs en större öppenhet. Respekten för idéarbete och kreativitet måste ökas. Sveriges framtid ligger i att erövra och behålla en topposition inom områdena innovation och utveckling.

Det är viktigt att ansvariga myndigheter agerar utifrån vad som skapar tillväxt. Dessa måste ta vara på kulturen som en tillväxtmotor för att skapa tillväxt både för enskilda människor och för hela Sverige.

Vad vi nu anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Det innebär att riksdagen bör bifalla motionerna 2012/13:Kr227 (S), 2012/13:Kr228 (S), 2012/13:Kr320 (S) yrkande 25, 2012/13:Kr326 (V) yrkande 20 och 2012/13:N272 (V) yrkande 11 och avslå motionerna 2012/13:Kr201 (C) och 2012/13:Kr304 (S).

8. Kulturella och kreativa näringar samt regional tillväxt, punkt 8 (V)

av Bengt Berg (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna
2012/13:Kr326 av Lars Ohly m.fl. (V) yrkande 20 och
2012/13:N272 av Kent Persson m.fl. (V) yrkande 11,
bifaller delvis motionerna
2012/13:Kr227 av Eva Sonidsson och Kristina Nilsson (båda S) och
2012/13:Kr228 av Lena Hallengren (S) samt
avslår motionerna
2012/13:Kr201 av Anders Ahlgren (C),
2012/13:Kr304 av Roza Güclü Hedin m.fl. (S) och
2012/13:Kr320 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) yrkande 25.

Ställningstagande

En ort med ett rikt och varierat kulturliv genererar engagemang och trivsel för medborgarna, men även för besökare och turister som vill ta del av det. Jag värnar därför ett rikt kulturliv för landsbygdskommuner och storstadsförorternas framtida utveckling. Teater och dans ska finnas i hela landet. Den regionala spridningen är ett nationellt ansvar och staten måste garantera finansieringen. Digitalbio i hela landet bör främjas, så att även mindre orter men också storstädernas förorter kan ta del av den bredd i filmutbudet som finns i storstädernas citykärnor.

Vad vi nu anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Det innebär att riksdagen bör bifalla motionerna 2012/13:Kr326 (V) yrkande 20 och 2012/13:N272 (V) yrkande 11, delvis bifalla motionerna 2012/13:Kr227 (S) och 2012/13:Kr228 (S) och avslå motionerna 2012/13:Kr201 (C), 2012/13:Kr304 (S) och 2012/13:Kr320 (S) yrkande 25.

9. Umeå, Europas kulturhuvudstad 2014, punkt 9 (S)

av Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Peter Johnsson (S), Kerstin Engle (S), Isak From (S), Berit Högman (S) och Désirée Liljevall (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2012/13:Kr230 av Helén Pettersson i Umeå (S) och 2012/13:Kr320 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) yrkande 26.

Ställningstagande

Vi anser att Umeå som Europas kulturhuvudstad 2014 kan ses som en del i en strävan att Sverige ska positionera sig inom områdena innovation och utveckling. Denna unika möjlighet bör olika myndigheter och institutioner ta till vara och utveckla. Det är viktigt att se vilken kraft detta projekt kan ge regionen och dra lärdomar av vilken roll kulturella och kreativa näringar kan spela för en regions näringslivsutveckling. Det är därför angeläget att regeringen noga följer och utvärderar verksamheten.

Vad vi nu anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Det innebär att riksdagen bör bifalla motionerna 2012/13:Kr230 (S) och 2012/13:Kr320 (S) yrkande 26.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2012

2012/13:Kr201 av Anders Ahlgren (C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utpeka Dalhalla som nationell arena för sommaropera för att därmed stimulera spridning av operakonsten såväl geografiskt som befolkningsmässigt.

2012/13:Kr227 av Eva Sonidsson och Kristina Nilsson (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kultur som tillväxtfaktor.

2012/13:Kr228 av Lena Hallengren (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om landsbygdens kulturella infrastruktur.

2012/13:Kr230 av Helén Pettersson i Umeå (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kulturhuvudstadsåret som ett nationellt intresse.

2012/13:Kr233 av Maria Lundqvist-Brömster (FP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att funktionshindersperspektivet ska integreras i kulturarvpolitiken.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att funktionshindersperspektivet ska ges samma uppmärksamhet som t.ex. det genusuppdrag som Statens historiska museer har fått.

2012/13:Kr237 av Åsa Torstensson (C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att minska de ökade administrativa effekterna av samverkansavtalets konstruktion och i stället snabbt göra en översyn av möjligheterna att ”avreglera” avtalen så att kulturpengar kan användas till aktiv kulturverksamhet.

2012/13:Kr238 av Annika Eclund och Anders Andersson (båda KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda möjligheten att ge fler äldre inom vård- och omsorgsverksamheter en ökad delaktighet i kulturlivet.

2012/13:Kr240 av Eva-Lena Jansson m.fl. (S):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att främja kulturverksamhet på teckenspråk.

2012/13:Kr249 av Monica Green (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att göra kulturen mer tillgänglig genom digitalisering.

2012/13:Kr264 av Agneta Luttröpp (MP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge uppdrag till museisektorn att beakta funktionshindersperspektivet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge Forum för levande historia alternativt Nordiska museet i uppdrag att föreslå hur museer i större utsträckning kan använda ett funktionshindersperspektiv i sin verksamhet.

2012/13:Kr265 av Eva Lohman och Ann-Britt Åsebol (båda M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att säkerställa att kvinnors historia, kultur och samhällsliv visas för samtiden och bevaras för framtiden.

2012/13:Kr291 av Barbro Westerholm (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om museernas roll i att synliggöra funktionshindrades liv och erfarenheter i sin verksamhet.

2012/13:Kr296 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD):

15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en helhetssatsning för att överkomma funktionshinder.

2012/13:Kr304 av Roza Güclü Hedin m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att erbjuda kulturupplevelser i hela Sverige.

2012/13:Kr314 av Hannah Bergstedt m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det av de olika kulturmyndigheternas och kulturinstitutionernas regleringsbrev bör framgå att dessa ska arbeta med kulturuttryck som handlar om hbtq-personer.

2012/13:Kr320 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S):

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en politik för ett jämställt kulturliv.
22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kultur och hälsa.
25. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kulturella och kreativa näringar.
26. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Umeå, Europas kulturhuvudstad 2014.

2012/13:Kr323 av Börje Vestlund (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en anpassning av kulturlokaler för människor med dolda funktionsnedsättningar.

2012/13:Kr326 av Lars Ohly m.fl. (V):

17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att funktionshindersperspektivet ska ingå i mångfalds- och mångkulturbegreppen.
18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om uppdrag till museisektorn om ett funktionshindersperspektiv.
20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kultur för landsbygden och storstädernas förorter.

2012/13:Kr343 av Agneta Börjesson och Maria Ferm (båda MP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett lagrum om en kulturell allemansrätt.

2012/13:N272 av Kent Persson m.fl. (V):

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om tillgång till god kultur oavsett var man bor i landet.